

Т.О. ВЕДМЕДЕНКО

*Мелітопольський державний педагогічний
університет*

імені Богдана Хмельницького

Науковий керівник: канд. філол. наук,

доцент Т.В.Насалевич

Кіберпростір та його складові

Одним з найбільших надбань ХХ є поява всесвітньої мережі Інтернет та кіберпростору, який став однією з найяскравіших прикмет нової епохи.

У цій статті буде зроблена спроба дослідити поняття «кіберпростір» та дати його визначення.

Поняття «кіберпростору» досліджували такі науковці, як Биков І.А., Козуб О.О., Миронюк М.Д., Різун В.В. та ін.

Виникнувши спочатку як один із засобів прискорення передачі інформації, дуже швидко Інтернет перетворився на цілісну саморегульовану систему стосунків та зв'язків [1: 79]. Це найшвидший випадок побудови «нового світу», нової цивілізації, нової формації. При чому ми вже говоримо не про штучний «продукт», а про живий організм, тільки клітинами його виступають не органічні носії інформації, а генетичні коди, що передаються електромережами, інформаційними хвилями, супутниковими сигналами. І.Биков дає таке визначення: «Кіберпростір являє собою сполуку нових форм людської діяльності, нових форм комунікації, нових соціальних груп» [1: 81]. І саме в контексті існування кіберпростору О.Козуб говорить про появу інформаційного суспільства, нового соціуму, що функціонує за своїми правилами та нормами [2: 178].

Термін «кіберпростір» попри його поширеність є не чітко визначеним. У широкому розумінні кіберпростір співпадає зі сферою використання комп'ютерів, автоматизованих систем, комп'ютерних мереж та мереж електрозв'язку. У вузькому розумінні сучасні дослідники ототожнюють

кіберпростір з віртуальним простором, що відкидає його матеріальну (апаратну) складову. Кіберпростір – це простір, сформований інформаційно-комунікаційними системами, у якому проходять процеси перетворення (створення, зберігання, обміну, обробки та знищення) інформації, представленої у вигляді електронних комп'ютерних даних. Ініціювання цих процесів та управління ними доцільно розглядати як зовнішній вираз поведінки суб'єкта у кіберпросторі. Відтак, текст виступає основою у кіберпросторі:

Jim Carrey @Jim Carrey 7 окт./ NYC, Toronto, meeting u and your kids was funderful! Let me know how they like «Roland» [4: 59].

Так Різун В. В. стверджує, що кіберпростір – це новий вид семіотичного простору, в якому операції зі знаками здійснюються за допомогою сучасних комп'ютерних технологій, що полегшують та істотно прискорюють розумову діяльність людей [5: 17]. Для кіберпростору властива текстуальність – переважання текстової взаємодії між користувачами Інтернет у вигляді електронної пошти, чатів, форумів, блогів, соцмереж:

Lindsey Graham @GrahamBlog 14 янв/BMW's decision to build a production plant in Spartanburg County was a game changer for South Carolina [6: 129].

Текстуальність – це потужна сила самовираження та міжособистісних відносин, що є унікальним способом представити свою ідентичність та сприймати одне одного он-лайн. З гуманітарної точки зору можна подивитися на текст набагато ширше. Текстуальний характер кіберпростору дозволяє його досліджувати та розглядати у контексті філологічних наук.

Кіберпростір – це загальний термін, який використовується для того, щоб узагальнити скупчення людей, глобальні електронні мережі, інформаційні артефакти, створені людьми та машинами та програмні агенти, що діють в цих мережах кожен хвилину. Люди «сидять» в кіберпросторі через технічні інтерфейси, які підтримують введення даних (клавіатура, сенсор, ігровий контролер) та виведення даних (LCD дисплей, колонки) [3: 103].

Глобальні мережі включають наступні речі: комунікаційні канали, що

направляють потік енергії; апаратуру – сервери, масиви зберігання даних, роутери, що слугують своєрідними фізичними вузлами; різноманітні угоди, що забезпечують обмін; комплекс програм, які контролюють комп'ютерну апаратуру. Інформаційні артефакти включають в себе весь асортимент бази даних, веб-сторінок, відео, виконавчих файлів, прямо адресованих листів, листів загального використання (стіна розміщень, повідомлення в блогах:

What is a good side dish to Oriental Style salmon ? - Lightly seasoned_rice pilaf or risotto, asparagus, peas, any steamed veggie – broccoli, cauliflower, squash, zucchini, sugar snap peas. Good luck [6: 129].

О.Холод вважає, що агенти інформаційних програм складаються з індексу, різновиду, шаблону, фільтру інформаційних артефактів та потоку людської діяльності й інших програм [6: 129].

Ці інтерактивні компоненти й є причиною того, що кіберпростір представляє собою постійний потік. Люди втілюються в фізичний простір, але окрім цього в просторі існують ще особистий та ментальний простори. Дивлячись фільм ми думаємо про минуле чи про майбутнє, чи переносимось в світ мрій та фантазій, і саме тоді наші життя існують в тому ментальному просторі.

Кіберпростір – це інформаційна енергія нового глобального знання. Ні один людський розум чи бібліотека не зможе зберігати в собі всі людські знання, жодна реальність, що існує сьогодні не зможе сприйняти й зберігати весь кіберпростір. Кіберпростір є динамічним, оскільки величезна частина людства діє в його межах. Взаємодія пошукових систем з людськими пошуками представляє собою підмножину кіберпростору, що відповідає за обмеження; однак, ці обмеження дещо пізніше можуть поступитися підмножині. Масштаб, динамізм та різноманітність потенціальних інформаційних артефактів і кількість людей та агентів програмного забезпечення призводить кіберпростір до однакового стану людини з машиною.

Таким чином, кіберпростір явище соціальне, так як наповнене людьми –

точніше, образами людей, які породжені, в основному, текстами. Тому можна визначити кіберпростір як об'єкт філологічної науки, а також як вид семіотичного простору, який включає у себе віртуальну та реальну складову дійсності людини, що опосередковується електронними пристроями.

Перспективою подальшого дослідження можуть бути лінгвостилістичні особливості тексту з кіберпростору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Быков И.А. Киберпространство как фактор развития политических идеологий // Политическая наука, 2008. - № 2. - С. 79-98.
2. Козуб О.О. Кіберпростір як середовище породження і самореалізації принципу космополітизму // Гуманітарний вісник ЗДІА, 2010. - Випуск 43. - С.176-179.
3. Махачашвілі Р.К. Лінгвофілософські параметри інновацій англійської мови у сфері новітніх технологій : Дис. ...канд. філол. наук: 10.02.04. – Запоріжжя, 2005. – С.103-105.
4. Миронюк М.Д. Такий популярний, такий небезпечний Інтернет /М.Д.Миронюк// Вісник ХНУ ім. В.Н.Каразіна/ гол. ред. Л.М.Хавкіна.– 2012.– № 1027, Серія «Соціальні комунікації».– Випуск 4. – С. 59-63.
5. Різун В.В. Загальна характеристика масово-інформаційної діяльності /В.В. Різун. – К.: Інститут журналістики, 2004. – Т.1. – С.15-30.
6. Холод О. Соціальні комунікації: соціо- та лінгвопсихологічний аналіз / О.Холод. – К., Переяслав-Хмельницький: Українська асоціація психолінгвістів, 2009. – 272с.